

# بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قواعد درس هفتم دهم مشترک  
و درس هشتم دهم انسانی  
مدرس : فاطمه ستایش فرد  
اداره آموزش و پرورش شهرستان دزفول

موضوع :

جار و المجرور

نونُ الوقاية



## جار و مجرور

### معانی حروف جر

مِنْ : از  
فِي : در  
إِلَى : به، به سوی، تا  
عَلَى : بر، روی، به زیان  
بِ : به وسیله ی، در  
لِ : برای، از آن (مال)، داشتن  
عَنْ : از، درباره ی  
كَ : مانند

به حروف : ( مِنْ ، فِی ، اِلَى ، عَلَی ، بِ ، لِ ، عَن ، كَ ) **حروف جر یا جار** گفته می شود

به اسمی که بعد از حروف جر می آید **مجرور** به حرف جر گفته می شود  
و علامت آن **مجرور** ( -- **بِینَ** ) می باشد

به حرف جر و اسم بعد از آن با هم **جار و مجرور** گفته می شود



مثال

حرف جر  
مجرور به حرف جر  
النَّجَاةُ فِي الصِّدْقِ ( نجات، در راستگویی است )

حرف جر و مجرور  
فِي الصِّدْقِ : جار و مجرور

جار و مجرور  
الْحَمْدُ لِلَّهِ ( ستایش، از آن خداست )

حرف جر  
مجرور به حرف جر  
لِ + اللَّهُ

جار و مجرور  
و بِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا ( به پدر و مادر خود نیکی کنید )

حرف جر  
مجرور به حرف جر  
بِ + الْوَالِدَيْنِ

جار و مجرور  
أَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ ( خدا آرامش خود را بر مومنان نازل کرد )

جار و مجرور جار و مجرور جار و مجرور  
رَجَعْتُ مِنَ الْمَدْرَسَةِ إِلَى الْبَيْتِ بِالْحَافِلَةِ ( با اتوبوس از مدرسه به خانه برگشتم )



## نکته ها

اگر بعد از حروف جر ( مِنْ و عَنِ ) ، اسم های مَن و ما بیایند ادغام صورت می گیرد

مِنْ + ما ( جار و مجرور )      عَنِ + ما ( جار و مجرور )

مثال : لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ      و مَالَهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ

گاهی ساختار (علی + ضمیر) معنای امر یا معنای باید می دهد

مثال : عَلَيْكُمْ بِمَكَارِمِ الْأَخْلَاقِ ( به صفات برتر اخلاقی پایبند باشید. )

عَلَيْنَا الْعُودَةَ إِلَى الْبَيْتِ ( ما باید به منزل برگردیم. )

اگر بعد از حرف جر لِ ، ضمیر بیاید غالباً به صورت لَ نوشته و تلفظ می شود

مثال : لَهُ ، لَكُمْ ، لَنَا ، لَهَا

بعد از حروف جر، فقط اسم یا ضمیر می آید : ( حرف + اسم یا ضمیر )

و اگر حرف + فعل داشته باشیم جار و مجرور نیست

جار و مجرور      جار و مجرور

مثال : كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ لِتُخْرِجَ النَّاسَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ



## نون وقایه

هر گاه ضمیر متکلم وحده ( ی ) به فعل متصل شود میان فعل و ضمیر ی ، یک ن قرار می گیرد که به آن **نون وقایه** گفته می شود

نکته :

وقتی ضمیر ی به دو حرف جر ( من و عن ) وصل شود نون وقایه میانشان می آید که در نون خودشان ادغام می شود بنابراین با تشدید می آیند

مثال :

عن + ی = **عَننی** ( عنی )

من + ی = **مِننی** ( منی )

سَاعَدَ + ی = سَاعَدَ **نی** ( مرا کمک کرد ، به من کمک کرد )

يُشَاهِدُ + ی = يُشَاهِدُنِي ( مرا می بیند )

تُنْقِذُونَ + ی = تُنْقِذُونِنِي ( مرا نجات می دهید )

عَلِمَ + ی = عَلِمَنِي ( مرا یاد بده ، به من یاد بده )

لَا تَأْمُرُ + ی = لَا تَأْمُرْنِي ( مرا دستور نده ، به من دستور نده )

مثال





شُكْرًا جَدِيدًا